

Успіх цифрової трансформації освіти залежить від спільних зусиль усіх стейкхолдерів: викладачів, адміністрації закладів освіти, розробників технологій, політиків, самих студентів. Лише через діалог та співпрацю можливо створити освітнє середовище, яке готує студентів до успішного життя та роботи в умовах постійних змін цифрової епохи.

Література: 1. Петрова І. О. Формування інформаційної компетентності студентів у контексті цифрової трансформації освіти. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського*. 2021. № 1 (25). С. 100–106. 2. Сергієнко О. В. Медіаграмотність як основа інформаційної компетентності в умовах цифрового середовища. *Педагогіка і психологія*. 2020. № 56 (2). С. 34–42. 3. Савченко, М. М. Технології та методи навчання медіаграмотності в умовах інформаційного перевантаження. *Наука та освіта*. 2022. № 3 (11). С. 78–84. 4. Hontarenko I., Zaharova H. Experience of using the Zoom platform for organization foreign language distance learning at university. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Вип. 55. Т. 1. С. 134–137. 5. Kovalenko O., Hontarenko I. Modern electronic educational technologies in the process of e-learning. *Educational Challenges*. 2023. Vol. 28. Issue 1. P. 98–112.

Стаття надійшла до редакції 02.12.2025 р.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ (НА ПРИКЛАДІ СПІВПРАЦІ З НІМЕЦЬКИМ КОНЦЕРНОМ BASF)

УДК 339.9(477+430)

Гончарова Ж. М.

Старший викладач кафедри іноземних мов
та міжкультурної комунікації ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Рудько Ю. В.

Здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня III курсу
ННІ економіки і права ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Анотація. У статті досліджено особливості співробітництва України з німецьким хімічним концерном BASF як значущого елемента міжнародної економічної взаємодії. Проаналізовано історичні передумови присутності BASF на українському ринку та визначено ключові напрями діяльності компанії, зокрема розвиток мережі регіональних представництв і дослідницької інфраструктури, що включає агроцентри та демонстраційні платформи.

Ключові слова: міжнародна співпраця, BASF, аграрний сектор, корпоративна відповідальність, економічна стійкість.

Annotation. The article examines the features of Ukraine's cooperation with the German chemical concern BASF as a significant element of international economic interaction. The historical prerequisites for BASF's presence in the Ukrainian market are analyzed and the key areas of the company's activity are identified, in particular, the development of a network of regional representative offices and research infrastructure, including agricultural centers and demonstration platforms.

Keywords: international cooperation, BASF, agricultural sector, corporate responsibility, economic sustainability.

Вступ. З набуттям незалежності Україна пройшла динамічний шлях входження на правах рівноправного партнера у систему міжнародних відносин. Важливим напрямком цієї стратегії стало набуття членства у багатьох міжнародних організаціях, в тому числі і регіональних. За даними МЗС (Міністерства закордонних справ), станом на 1 січня 2022 року Україна є членом 81 міжнародної організації [1]. У більшості з них (69 організацій) Україна має статус повноправного члена. Це дає нашій країні право брати участь у роботі МО (міжнародні організації) на постійній основі, зокрема голосувати на засіданнях, формувати порядок денний, готувати стратегії розвитку, розробляти спільно з іншими учасниками організації міжнародні документи, імплементувати стандарти, розроблені в межах компетенції організації тощо [2]. У таких організаціях, як Світова асоціація автомагістралей, Європейська організація ядерних досліджень та Генеральна конференція з мир і ваг, Україна є асоційованим членом. У роботі ще трьох (Міжнародна організація цивільної оборони, Міжнародна організація з франкофонії та Євразійська група з протидії легалізації злочинних доходів і фінансуванню тероризму) – бере участь в статусі спостерігача. Асоційоване членство передбачає участь у роботі органів міжнародної організації, сплату членських внесків, укладення міжнародних договорів у межах організації тощо [1]. Статус асоційованого членства і статус спостерігача дають обмежене право участі у діяльності міжнародної організації порівняно зі статусом повноправного членства.

Сьогодні ключовим чинником, що визначає існування України як суверенної, незалежної, демократичної держави та суб'єкта міжнародних відносин, стала військова агресія РФ. Війна об'єднала українське суспільство навколо цінностей гідності, свободи, незалежності. Українці своїм мужнім супротивом довели непохитну вірність європейському вибору. Все це не могло не позначитись на активізації міжнародних контактів України у багатьох напрямках: від безпекових ініціатив до гуманітарної підтримки. Політика демократичного співтовариства щодо України отримала новий поштовх. Колосальні екзистенційні та матеріальні втрати, що несе Україна в цій війні, змусили цивілізований світ переглянути підходи та пріоритети у сфері безпеки та по-новому подивитись на місце України в системі колективної безпеки. Нині чільною складовою відносин Києва, Вашингтону та Брюсселя є спільне протистояння російській експансії, політична солідарність і воєнна та фінансово-економічна підтримка України [3].

Для детального аналізу діяльності України у сфері міжнародної співпраці доцільно розглянути взаємодію з німецьким хімічним концерном BASF, яка є показовим прикладом довгострокового та інституційно розвинутого партнерства між державою та глобальною корпорацією. У зв'язку з цим ставимо за мету проаналізувати особливості співробітництва України з німецьким концерном BASF як прикладу ефективної моделі міжнародної економічної взаємодії, що поєднує технологічні інновації, інвестиційну діяльність та соціальну відповідальність в умовах воєнної та поствоєнної трансформації економіки.

Викладення основного матеріалу. BASF – один із найбільших хімічних концернів світу, зі штаб-квартирою у місті Людвігсгафен (федеральна земля Рейнланд-Пфальц, Німеччина). Компанія спеціалізується на виробництві широкого спектра хімічної продукції, включно з пластиками, фарбами, косметичними засобами, харчовими добавками, технічними та будівельними хімікатами, а також засобами агрохімічного захисту рослин.

Представництво BASF SE в Україні було відкрито у 1992 році в місті Києві та стало одним із перших структурних підрозділів великих західних компаній, що розпочали діяльність на українському ринку після здобуття незалежності. Згодом було сформовано мережу регіональних представництв, які забезпечують роботу в усіх областях України. Підрозділ із захисту рослин також обслуговує споживачів у Молдові та на Кавказі.

Розташування України в центрі Європи, сприятливі агрокліматичні умови, наявність висококваліфікованих кадрів і динамічний розвиток внутрішнього ринку створили передумови для масштабування діяльності концерну на території держави. Одним зі стратегічних елементів розвитку стала інфраструктура польових досліджень. Так, BASF відкрив агроцентр у с. Великі Сорочинці, який функціонує як платформа для апробації нових технологій та визначення особливостей застосування препаратів у специфічних умовах Східного регіону

України. Аграрний центр забезпечує проведення польових експериментів і тестування інноваційних препаратів компанії на демонстраційних ділянках. Діяльність центру здійснюється у двох форматах:

1. дрібно-ділянкові дослідження на п'яти ключових культурах регіону (озима пшениця, ячмінь, кукурудза, соя та соя);
2. демонстраційні поля, де представлено комплексні системи захисту рослин виробництва BASF [4].

За інформацією технічного директора BASF в Україні, ефективна робота дослідницького майданчика у Великих Сорочинцях сприяла розширенню мережі агроцентрів до чотирьох – у Центральному, Південному, Західному та Східному регіонах України. Додатково функціонує 13 демонстраційних центрів, що формують комплексну систему дослідження ефективності засобів захисту рослин. Як зазначає керівництво компанії, проведення Днів поля, впровадження нових форматів польових семінарів, організація навчальних програм для аграрних підприємств і збільшення обсягів досліджень нових препаратів формують підґрунтя для подальшого розвитку бізнесу BASF в Україні. Водночас масштаб інвестицій у дослідницьку інфраструктуру свідчить про стратегічну орієнтацію компанії на інновації та зміцнення національного аграрного сектора.

Після початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну у лютому 2022 року компанія активізувала механізми кризової підтримки співробітників. Як елемент екстреної допомоги громадянам України BASF перерахувала 1 млн євро Німецькому Червоному Хресту. Додатково працівники компанії з усього світу зібрали понад 2,1 млн євро для підтримки українських колег, і ця сума була подвоєна для допомоги біженцям. Починаючи з 3 березня 2022 року концерн офіційно припинив укладення нових контрактів у Росії та Білорусі у зв'язку з агресією проти України [4].

Генеральний директор BASF в Україні Дмитро Тіберіу наголошує на високій ефективності багаторічної співпраці між компанією та українськими партнерами. З моменту виходу концерну BASF на український ринок у 1992 році підприємство послідовно сприяє підвищенню результативності діяльності своїх споживачів, пропонуючи інноваційні та екологічно орієнтовані рішення, засновані на сучасних досягненнях хімічної науки. Керівництво концерну висловлює вдячність клієнтам та постачальникам за тривалу та ефективну взаємодію, що зберігається за різних соціально-економічних умов. Професіоналізм, відповідальність і відданість співробітників концерну BASF в Україні становлять ключовий ресурс розвитку компанії; відповідно, інвестиції в підвищення їхнього професійного потенціалу залишаються одним із пріоритетних напрямів корпоративної стратегії.

Компанія послідовно підтримує європейський вектор розвитку України. У співпраці з галузевими асоціаціями, промисловими підприємствами та органами державної влади бере участь у формуванні сприятливого інституційного та регуляторного середовища, необхідного для сталого функціонування й розвитку ринкової інфраструктури. Під час здійснення діяльності в Україні компанія керується принципами соціальної відповідальності та сталого розвитку. До ключових напрямів її суспільної активності належать реалізація соціальних ініціатив, підтримка освітніх проєктів та участь у культурних програмах, що сприяють розвитку людського потенціалу та зміцненню соціального капіталу [5].

Таким чином, співробітництво України з BASF становить важливий елемент міжнародної економічної взаємодії, який поєднує розвиток інноваційних технологій, інвестиційну діяльність і соціально відповідальну поведінку глобальної корпорації в умовах воєнної кризи.

Проведений аналіз показує, що BASF уже стала важливим учасником українського аграрного ринку, а створена компанією дослідницька інфраструктура заклала підґрунтя для довгострокового партнерства. Наявні результати свідчать про потенціал значно глибшої інтеграції BASF в українські виробничі, технологічні та інноваційні процеси, особливо у період післявоєнного відновлення.

Перспективи розвитку у цьому напрямі пов'язані передусім із тим, що український аграрний сектор потребує технологій, які забезпечують вищу врожайність, економію ресурсів і відповідність європейським екологічним стандартам. Це створює сприятливі умови для розширення присутності BASF у сфері впровадження цифрових рішень у землеробстві, біологічних препаратів, систем точного внесення ЗЗР та адаптованих до кліматичних змін технологій. Імовірно є також зміцнення співпраці між BASF та українськими науковими установами – зокрема для розроблення локальних сортів рослин, захисних систем і моделей управління ґрунтовим здоров'ям. У післявоєнний період, коли уряд України декларує «зелену» відбудову та зближення з нормами ЄС, попит на такі дослідження лише зростатиме. Додатковим напрямом для подальших досліджень може стати оцінка того, як BASF здатна впливати на формування екологічної політики України, наприклад у частині скорочення викидів, переходу до біорозкладаних матеріалів чи розвитку низьковуглецевого виробництва. Не менш важливо також дослідити можливість створення в Україні освітніх про-

грам, технопарків або інноваційних кластерів за участю BASF, що сприяло б підготовці фахівців нового покоління. У довгостроковій перспективі важливим залишається вивчення ролі глобальних корпорацій у процесах відновлення аграрної інфраструктури України. Є підстави очікувати, що BASF може стати одним із партнерів держави у відбудові виробничих потужностей, модернізації лабораторій, впровадженні нових стандартів безпеки праці та екологічного контролю.

Тобто перспективи розвитку у досліджуваному напрямі охоплюють впровадження інноваційних технологій, посилення наукової співпраці, участь у післявоєнному відновленні, формування «зеленого» підходу до виробництва та розвиток людського потенціалу. Подальші наукові роботи можуть бути спрямовані на моделювання конкретних сценаріїв цієї співпраці, оцінку її економічного ефекту та визначення оптимальних механізмів залучення міжнародних корпорацій до модернізації українського аграрного сектора.

Висновки. Співпраця України з компанією BASF є показовим прикладом того, як міжнародні партнерства можуть зберігати стійкість і результативність навіть за умов масштабних кризових викликів. Протягом понад тридцяти років діяльності в Україні компанія трансформувалася з постачальника технологічних рішень на повноправного учасника розвитку національного аграрного сектора. Її діяльність охоплює створення демонстраційних центрів, підготовку та навчання фермерів, впровадження інноваційних агротехнологій, а також підтримку локальних команд. У період повномасштабного вторгнення РФ ця співпраця набула особливої значущості: компанія не лише забезпечила гуманітарну підтримку та надала допомогу працівникам, а й продовжила операційну діяльність в Україні, попри те, що низка інших бізнесів була вимушена тимчасово згорнути свою присутність у країні.

Цей випадок корелює з ширшим контекстом міжнародної підтримки, яку Україна отримує з 2022 року. Світові корпорації, міжнародні організації та фінансові інституції відіграють ключову роль у стабілізації держави. За останні роки Україна залучила значні обсяги зовнішньої фінансової допомоги, спрямованої на покриття бюджетних потреб, відновлення енергетичної інфраструктури, реалізацію гуманітарних програм та реконструкцію об'єктів, зруйнованих війною. Міжнародні організації, зокрема ООН, ЮНЕСКО, ЄБРР і Світовий банк, забезпечують не лише ресурсну підтримку, але й сприяють реалізації системних реформ, відбудові інституційної спроможності та формуванню сучасних стандартів управління.

У цьому контексті партнерства з такими компаніями, як BASF, набувають особливої ваги. Вони поєднують технологічну експертизу, інвестиційні ресурси та соціально відповідальний підхід, що є критично важливим для держави, яка перебуває в умовах війни. Міжнародна співпраця сьогодні виступає не лише інструментом подолання наслідків воєнної агресії, але й платформою для майбутнього економічного зростання, модернізації та інтеграції України у глобальні економічні та політичні структури.

Таким чином, партнерство з BASF можна розглядати як складову ширшої тенденції, згідно з якою Україна перетворилася на центр міжнародної солідарності. Тривалі проекти та стратегічні інвестиції демонструють наявність у міжнародній спільноті довіри до довгострокових перспектив України та готовності підтримувати її не лише в умовах воєнних дій, а й у процесі повоєнного відновлення та подальшого розвитку.

Література: 1. Єдиний державний реєстр міжнародних організацій, членом яких є Україна // Міністерство закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/uchast-u-mizhnarodnih-organizacijah>. 2. Доронцева Є. Між радянським минулим та європейською інтеграцією // Vox Ukraine. 19.10.2022. URL: <https://voxukraine.org/mizh-radyanskym-mynulym-ta-yevropejskoyu-integratsiyeyu-oglyad-spivpratsii-ukrainy-z-mizhnarodnymy-organizatsiyamy-ta-spilnotamy-derzhav>. 3. Україна на шляху до ЄС: реалії і перспективи: аналітична доповідь. *Національна безпека і оборона*. 2022. № 1–2 (187–188). С. 1–132. 4. Офіційний сайт BASF. URL: <https://www.basf.com/ua/uk>. 5. BASF офіційно відкрив агроцентр у Східному регіоні України // Latifundist.com. URL: <https://latifundist.com/novosti/35986-basf-ofitsialno-otkryl-agrotsentr-v-vostochnom-regione-ukrainy>.

Стаття надійшла до редакції 02.12.2025 р.

